

Megjelen minden
vasárnapon.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagy-Becskereken, hova az elő-
fizetési penzek és iktatási díjak
küldendők.

TORONTÁL.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 frt - kr.
Fél évre 3 frt - kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szárn. ára 10 kr.

Vegyestartalmu hetilap. - A vármegye közlönye.

Hirdetések és melléletek minden nyelven vétetnek fel a kiadóhivatalban. Késztik az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb péntek délután beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétetnek.

Magán hirdetések: A 3-hasábos garmondor első hirdetésnél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.

Hivatalos hirdetések: A nagym. m. kir. belügyminisztérium határozata értelmében a hivatalos hirdetések hirdetése és előkészítése költségei a közlési díj 1875. év első napjától kezdve 100 szövegig egyszerre közölve és egy a hirdetés igazoló lap frt 1-67 200 - - - - - 2-67 300 - - - - - 3-67 és így tovább minden megkezdett 100 szöveg 1 frtal több.

Alulírt kiadóhivatalnak van szerencsése, a tek. szolgabíró-hivataloknak, közsegeknek és magán hirdetőknél tudatára adni, hogy nem helybeli hirdetések csak akkor vétetnek fel, legyenek bár azok hivatalos vagy magán hirdetések, ha a hirdetési díjat az itt közölt tarifa szerint a hirdetésrel együtt beküldik, vagy pedig kötelezik magukat, a kiadóhivatal által utánut megilletett feladott nyugtat és támpéldányt a postán mindenkor kiváltani. A „Torontál” kiadóhivatala.

Magyarország és május elseje.

Mély meglepéssel vett tudomást az ország közvéleménye ama mozgalomról, mely a magyar munkásság kebelében május elsejének mint nemzetközi munkásünnepnapnak megünneplése ellen helyet foglalt és élénk rokonszenvvel kíséri az ország azt az elrettenthetlen oppozíciót, melyet a nemzeti munkáspárt a nemzetközi szociális revolúció hívei ellen kifejt.

Május elsejének megülvése, a nyolcz órai munkanap programja a szociáldemokrácia kezdeményezése, mely nem ismer hazát. Most legújabbán a párisi nemzetközi bányász kongresszuson tünt ki újra iszonyu módon ez a hazátlanság; nem irtóztak nyíltan kimondani, hogy a munkás legelőkeőbb szerve a gyomor és hogy a szociáldemokrácia büntetendőnek tartja a hazafias szív gerjedelmét.

Ezen irányzás ellen foglal állást a hazafiasan érző munkásság Magyarországon. Tavaly a nemzetközi mámor még a magyar munkások körében is oly erős volt, hogy a józan okosság sugallatai szóhoz nem juthattak. De e mámor már rég elszállt; a magyar

munkások belátták a nemzetközi szervezkedés veszélyességét s köztük a meggondoltabbak immár tüntetve visszavonultak a nemzeti álláspontra. Ők megvetik ama doktrina vallását, hogy a munkásnak nincs hazája; elismerik e tanításban a hazaárulást és kintüzik a nemzeti zászlót, hogy a körül csoportosulva kintüjenek a hazátlanság elve ellen.

Derék munka az, -- írja a „P. C.” -- melyet ezáltal Magyarország hazafias munkásai végeznek s megilleti őket a nemzet köszönete bátor fellépésükért. Mindennemzet munkásainak fényes példa van ezzel adva, példája a hazafiaságnak, mely fél hazaárulást követni el a nemzetközi szolidaritásért, mely ugyis illuziónak bizonyulna ép a döntő pillanatban, mikor gyakorlatilag kellene érvényesülnie.

A nemzeti munkáspárt Magyarországon nem engedi, hogy elámítsák a szociáldemokrácia jelszavaival; ő nem hálátlan a haza iránt, mely szorgos érdeklő lést, atyjai jóakaratot tanúsít a munkások igényeivel szemben. Országgyűlésünk élénk tevékenységet fejt ki a szociális törvényhozás terén.

A vasárnapi munkaszünetről, a betegek ellátásáról s a baleset bizonyításáról szóló törvények monumentális bizonyítékai a rokonszenves gondoskodásnak, melylyel a munkásság érdekei találkoznak parlamentiünkben. Si duo faciunt idem, non est idem. Ha Francia- és Németország kultiválják a törvényhozási munkásvédelmet, tanácsadójuk a félelem, mert e két országban ki van fejlődve az ipar s rajta van az állam, hogy a munkáslegiókban elvonja a talajt a szociáldemokrata bujtogatás alól. De nem így nálunk. A magyar ipar még gyermekcipőkben jár, az ipari munkások száma az országban oly csekély, hogy nem képez veszélyt a fennálló rend ellen. És ha a magyar állam ennek daczára gondol a munkásvédelemre, nem a kényszerűségre hallgat, hanem a saját hajlamára.

A legkevesebb, a mit ezért az állam követelhet a munkásoktól: hazafiaság, hűség az államhoz. Ez utóbbinak jele a nemzeti munkáspárt akciója s ezért üdvözöljük azt örvendő szívvel.

A május elseji munkástüntetések

A TORONTÁL TÁRCZÁJA.

A színházról.

— Metamorfózis. —

Midőn valahára felszedték sátorfájukat a német kultura hivatott misszionáriusai s megosztokodtak a cserébe adott kultura ellenértékén, azon még kellemesebb hír járta be városunkat, hogy Csóka Sándor művelt magyar társasága jön vendéglátóba egy két rövidke hétre.

Szegény Csóka! ballom a jobb érzelmű benszüllött hazafiaktól, szerencsétlen körülmények között próbálkozik városunkkal, midőn német kollegáik (bocsánat!) a lehetőség kifosztottak bennünket. És a hivatott közegek és körök remegtek a közelgő vészről, s azt hiszem a közigazgatás reformja kevesebb álmatlan éjszakát okozott, mint derék Csóka hadüzenete. Avval vigasztalták magukat, hogy sikertelen bérleti kísérletezés után aligha lesz oly vakmerő eljőnni, s a kiküldött kémelő előtt élénk színekkel ecsetelték a romlást, melybe a jobb sorsra érdemesült társaság botorul rohanni készül. Politikai manőverül szolgált a kénytelen páholy bérletnek függő feltételhez való kötése, t. i. a nagy közönség tömeges bérletéhez, mely feltételt az örökkévalóságig függőnek tartották.

Az idegen ajkuak és érzelmiek kárörvendve fogadták a hirt s meglepéssel dörzsölték kezeiket, s velünk nagyon előzékenyek voltak.

A közönség legnagyobb része pedig gyászban lévőnek vallotta magát. Oh képzelje!

szegény unokaöcsém sőgora leányának kis fia tavaly kolerinban meghalt.

— Igen, milyen szerencsétlenség, s ugye bár tartozkodik a zajos színházi mulatságoktól -- apropos, meddig mulattak az éjjel? ugy tartom fél három volt hogy én elszöktem!

A kozmopoliták -- mert hát ilyenek is vannak -- nyugodtan kötötték a schlusokot s még nyugodtabban szitták a törzasztalnál a csibukkot.

A klerikalisek heves esútról panaszokdtak s untalan orvosi rendeletekre hivatkoztak.

Ily kedvező előzmények után megjelent a várva-várt és félve félt nagy plakát.

A névsor valóban fényes. Hát meg milyen fényes szempárjaik lehetnek az Ilusoknak, Rozsikáknak és Etikéknek.

De ha olyan fényesek volnának is mint csendes nyári éjben a csillagok, el kell hogy homályosuljanak a naptól, melynek fényével Margó Célia neve a plakátról leragyog.

En és még há: man biztosra vettük a sikert.

Vártuk a hatást. Büszkébben sétáltunk a főutczán, s az egyik a három közül fel is gyürte nadrágját, a másik a Stekhardtal értekezett a nadrág mindennapi vasalása iránt.

Neki mentünk ősapáinknak, hogy ilyen kis színházat építettek. Hova fog elférközni a tolongó publikum! És fürkészve a hivatottak arc kifejezéseit önelégülten lejtve tova hatalmasan irigyeltük a mit sem sejtő járó kelöktől a kínálkozó műelvezetet. Mert hát ugy tudom mivel sem szolgáltak rá.

A közönség tényleg lázban volt. A nagyobbik része forró lázban, a kisebbik részét a hideg lelte.

En a hideglelősök közé tartoztam. Majd ki lelt értök a hideg, míg a forróságban lévőök többnyire félre beszéltek.

A demokraták megakadtak a „borbátvízi” predikátumon. Abczug a dzsentrinek!

A dzsentrik egy népes pártértekezlet eredményeként kijelentették, hogy borbátvízi az almanachszerűleg nonsens. Vagy öntson tiszta vizet a pohárba, vagy viszont ki látta már, hogy a dzsentri a bort vízzel issza. Vesszen a bitorló.

Legelőkeőbb vita tárgyát képezte a Margó Célia neve elé nyomtatott V. betű.

Hisz ez nem is az igazi Margó Célia, hanem az ötödik (V). Micsoda merészség ily dinasztikus jelzőt használni. És ha nem lép szokott erélyével közbe derék alkaptányunk, meglinchelik a Sindelás kirakatában elhelyezett fotografiákat.

Az imént német színművészettől elkényeztettek nem találtak elég garanciát a szerintök obskurus nevekben Soha a Grenzbotéba kitéve nem voltak. Nincs hirnevük, közönséges kalandorok. És ők mérközni akarnak egy Müllerrel egy Fürsttel! Ez merénylet, halál reá!

A filozemiták elégedetlenkedtek, az antiszemiták várakozó állást foglaltak el.

A józanabb rész az bocsánat ilyet nem voltam képes felfedezni, hanem a hivatott körök sokalták a tagok számát, s tekintettel a hus magas ára egy rendkívüli közgyűlés egybehívását és a tagok létszámának leszállítását indítványozták.

En pedig a drámai férj-jellem apa-ope-rett buffo és burleszk-salon komikus személyesítőjére voltam kíváncsi.

Másra, és kivülem senki sem volt kíváncsi. A közvéleményt és a helybeli sajtót Pájo örmester rémes és kinos feltűnést keltő

A Tisza szabályozása. Folyó hó 20-án tartotta Bethlen gróf földművelésügyi miniszter elnöke alatt Budapesten, a vízügyi műszaki tanács első ülését a Tisza-folyó végleges szabályozása tárgyában. Az összes felszólalók minden tekintetben teljesen ki-elégítőnek és helyesnek jelezték a kormány terjedelmes előterjesztése elvét és javaslatait s hozzájárultak a kormány előterjesztéshez, melynek értelmében az átvágásoknak anyamederré kiképeztetése, a legsürgösebb mederrendezés és hullámtéri rendtelenségek eltávolítása képezik a legközelebbi 10 évi munkálatok feladatát. Az általános vita befejezése után a tanács áttért az átvágások tárgyalására, melyben a kormány összes javaslatait elfogadták. A tárgyalásokban a felső torontáli ármentesítő társulat főmérnöke, Malina Gyula kir. műszaki tanácsos is élénk részt vesz. A vízügyi műszaki tanács tegnap fejezte be tárgyalásait, miután a Tisza mellékfolyóin végzendő szabályozási munkálatok, valamint a Tisza alsó medrére oly fontos 96. számú borjasi átvágás, a Tisza folyó kapcsolatos szakaszának szabályozására vonatkozó alternatív tervezetek és a Ferencz-csatorna torkolatának áthelyezése felett beható érdekes eszmecsere folytatótt. A tanács az előterjesztés értelmében helyeselte a Bodrognál keresztül viendő szabályozási munkálatokat; továbbá egy hangulag oda nyilatkozott, hogy a borjasi átvágás az összes többi alternatív tervek elvetésével fentartandó s megfelelőleg kibővítendő; a Ferencz-csatorna torkolata pedig a csatorna meghosszabbítása mellett tétessék át közvetlenül Ó Becse alá az élő Tisza-mederbe. E határozatok alapján tehát megmarad az élő Tisza Ó Becsének és Török-Becsének, és csak a Ferencz-csatorna régi torkolata lesz Földvárnál felhagyva.

A torontálvásárhelyi takarékpénztár részére jegyzett részvényesek, az alapító közgyűlés határozásainál fogva, tartoznak következő időszakokban a hátralévő 27 frtot megfizetni, és pedig: 1. májusban 9 frtot, 1. júniusban 9 frtot és 1. júliusban 9 frtot; mindezen összegek a nbeckereki részvényesek által a „Torontálmegyei takaré- és hitelbanknál” fizetendőek be.

venceze és Lucca di Horloge a „Kegyelem” című, geornale di uffiziale hirneves szerkesztője.

A minden ízében kedves és barátságosan mulatságos lakoma avval kezdődött, hogy a harmadik fogásnál már mindnyájan leittuk magunkat, megeresztettük a szellemi és ventrikuláris röppentyűket s egyenként oda törekedtünk, hogy felül muljunk egymást élcezekben és gunyorokban. — Csak Szagymázt és duca Serbellonit nem bírtuk összhangzó kedvre deríteni. Az elsőt a perlaszi anyagi tulhajtás és attól való emancipálhatlanság nyomasztotta; a másikat pedig csiklandozó, de egykor híres spanyol törének elcsorbálása és elrozsdásodása keserítették, rendkívül elszomorítván őt azon szép és költői régi emlékek, a melyeknek csak illata maradt még meg, s így a híres pengéjű toledói tör helyett, most már csak orrát használhatta.

A másodig fogásnál a Gitánok is megérkeztek, ráhúzták az Yalleo Xerest, a Tarantellát, Luigi Piccolo énekelni kezdte a saracenok dalát, Daniello di Lanza forte és Belluccio di Fornari oly merész evoluciókat rögtönöztek, hogy az egyik a theás csészéket changirozta az asztal alá, a másik pedig a czimbalmot hasalta meg. Lucca di Horloge füttyölni kezdett, még pedig oly művésziesen, hogy a judikatura elnöke kedvet kapott magát láthatatlanná tenni, a többiek pedig szinte belefüttyölvén a solóba, szebbnél szebb koloraturáikkal a már különben is neki keseredett Serbellonit és Szagymázt könyekre fakasztották.

Emilio di Talliano, a velencei patricziusnak utóda, hogy a magyar természetnek is igazat szolgáltatasson, felvetette az államo-

A „Torontálmegyei községi és körjegyzői tanfolyam” záró vizsgái folyó hó 22-én kezdődtek s tegnap este fejeztettek be. A vizsgálat négy napon át mindig délután 5-8-ig tartott a községi iskola 13-ik számú termében szép számú és intelligens érdeklődő közönség jelenlétében. A vizsga nyilvános volt, melyre a hallgatók gyakorlati feladványt is készítettek és pedig egy adóügyit, egy községi háztartást és egy harmadik vegyes közigazgatást. Az írásbeli feladványok általában sok gondnal és szakértelemmel dolgoztattak fel, — úgy hogy azok megoldása egy régi gyakorlattal bíró községi jegyzőnek is dicséretre vált volna. A mi pedig az elméleti képzést illeti, erről elismeréssel sőt dicsérőleg szólhatunk, mert a hallgatók legnagyobb része szép eredményt mutatott fel, mit megerősített a jelen volt szakfőriak dicsérő nyilatkozata is, melylyel a vizsgák bezártával az előadók kart elhalmozták. A bizonyítványok mai napon adatnak ki. Tavaly a bizonyítványok nem tartalmazták az előmenetelről osztályozást, de időközben ennek szüksége is felmerülvén, a hallgatók szorgalmuk és tanúsított előmenetelükhöz képest osztályoztatnak. A vizsgálaton részt vett 19 hallgató közül, mint értesülünk csak egy hallgató vizsgája nem fogadtatott el.

1848—49-iki honvédek Torontálmegyében. Az orsz. honvéd egyesület nyilvántartó jegyzéket állított egybe a jelenleg hazánkban élő 1848—49-iki honvédekről, melyből kitűnik, hogy a szabadságharc honvédei közül most még 29 930 különböző katonai rangu egyén él kik közül megyénkben 191-en lagnak.

A nagybecskereki jótékony nőegylet 1891-ik évi közgyűlését folyó évi április hó 26-án vasárnap d. u. 3 órakor a kisdudóv helyiségében fogja megtartani. Tárgyak: Elnöki jelentés az egyesület működéséről. Pénztárnok és a számvizsgáló bizottság jelentése. A tisztikar, a választmány, a számvizsgáló bizottság választása. Munkaprogramm megállapítása a szegények és árvák gyámolítása és a munka közvetítés tárgyában. Indítványok. Az egyesület tagjait e gyűlésre tisztelettel meghívja az elnökség.

sítási kérdést és szikrázó szemekkel kinyilatkoztatta, hogy inkább szolgálja a reparáló kormányt, mint a megreparálendő megyét. Tapasztalván azonban, hogy a vitába senki sem akar belemenni és inkább iszik mint sem gyomrát elrontsa, karjára támasztotta busan fejét és bele pislogott a kétése jövőbe.

Ezután dülöngve a hivatalos lap szerkesztője szavalt el egy olyan nótát, melyet melodramatizálni absolute nem lehetne, és a melynek egyes aetatico és miscomatikus változataitól, a hajadonok és asszonyok még pongyolában is az utcára szaladnának.

Az alatt, még néhányan ölelkezni, csókolózni vagy öklelőzni felugráltak, az alatt a tribunál inquisitorium és a bünyfenyítő osztály elnöke megugrottak. — Szagymázt már a szeméit kezdte hunyorgatni, nehogy valahogy elaludjék, megittattak vele 10 findzsa kávét.

A hangulat perczről-perczre emelkedett, a salon ajtaja gyakrabban megnyílt s a kik nyomottan mentek ki, megkönnyebbülten tértek vissza. A hét bölcs kitarította a hajnal hasadtáig és olyan kedély állapotban került az utcára, a minőt körültekintő és szigorú alguaziláink mellett, bárki nyugodtan produkálhat.

A piarcz közepén szivből és lélekből ordítottak el éljén Belluccio di Fornari és a verónai nemese. A mi ezután következett azt hól de la ville kapuja elzárta.

Don Gunaros z.

Istvánffy István tbecsei kir. körjegyző ki a zentai kir. körjegyzői állásra saját kérelme folytán lett áthelyezve, a zentai körjegyzőségről utólag lemondott. Erről az igazságügyministert értesítette is, ki a lemondást elfogadta.

Temesvári kiállítás. A torontálmegyei gazdasági egyesület a temesvári kiállításon fölállítandó pavillon költségeire általában a kiállítás céljaira a m. kir. földművelésügyi ministeriumtól négyszáz frt segélyben részesült. E pavillon czölöpözése már befejeztetett és jelenleg a falak és tetőzet felállítása van folyamatban. — A módosi takarékpénztár f. évi február hó 12-én tartott közgyűlésében a temesvári kiállítás költségei iedezésére 25 frtot szavazott meg, mely összeg a végrehajtó bizottsághoz be is érkezett. — Szállítási kedvezmények. A temesvári kiállításra szánt tárgyakra nézve úgy a magyar kir. kereskedelemügyi miniszter a magyar államvasutakat illetőleg, valamint a szab. osztr.-magy. államvasutársaság, a szab. déli vasut, nagykikinda—nagybecskereki vasut és a torontáli helyi érdekű vasutak által is szállítási kedvezmények engedélyeztettek.

A helyb. kereskedő ifjak jövő hóban majálist rendeznek, melyre az előkészületek már megtették.

A helybeli munkások mult vasárnap gyűlést tartottak az Ellmer féle vendéglőben, hol május 1-jének megünneplését határozták el.

Házártos szomszédok. Dachsner L. és Udicski helyb. iparosok régóta vizályban élnek. Utóbbi a mult héten ismét összeveszett Dachsner nejével, mit meglátva ennek férje, revolverrel segítségére sietett. A zajra Udicski neje is elősietett, mire az igaztottság tetőpontját érte el s Dachsner az izgalom hevében revolverével Udicskit mellbe lötte. A megsebesített állapota nem veszélyes. Dachsner vizsgálat alá helyezték.

Póru jár „bérlok”. Néhány szerbezerenyai parasztnak pénzre lett volna szüksége; de mert rendes uton nem jutottak hozzá, hát huncutságra adták fejüket. Martinov Milan és társai összebeszéltek és bementek időközönként Zsombolyára s az odavaló németeknek haszonbérbe adtak kukoricza alá való földeket; így e czimen Koppi Mátyástól fölvettek 55 frtot; Becker Pétertől 54 frtot; Reichard Pétertől 55 frtot; Leitinger Pétertől 31 frtot és Gája Ferencztől 29 frtot. Midőn azonban ezek az ugynevezett „bérlok” kimentek Szerb Czernyára, hogy a „bérbeadók” a földeket kijelöljék és nekik átadják, kitünt a turpiság: hogy Martinovnak és társainak nincsen földjük, így hát bérbe se adhatták, a mi nincs! Természetesen, hogy a rászédettek, nem vették tréfára a dolgot és följelentést tettek a furfangos bérbeadók ellen.

Negyven cigánycsaládot fogott el a temesmegyei csendőrség Vinga, Merczyfalva, Janova, Giroda és Mehala környékén. A csendőrség ugyanis puhatojja a temesvári vadász erdő mellett meztelenül feltalált Szögyi ujaradi lakos kifosztóit. Az elfogott cigányok azonban igazolták alibijüket, de azért eltoloncolták őket illetőségi helyeikre, Torontálvármegyébe. A 138 főből álló cigány-karavánt már utnak is indították — jelezi a Délm. Közlöny. — S mi erre a kellemes hirre mit mondjunk? Örvendünk, igen örvendünk!

Kitiltott gyufák. A vörös fejű ugynevezett „krokodil” és „kakas” gyufák, melyek klórsavas kálival készítettnek, nagy gyulékonyáguk miatt a forgalomból kitiltattak.

Dráma egy kis ujj miatt. Oroszlámosról írják, hogy ott Persity Mladen gyermeke játék közben összeveszett társával, Persity Omer

fiával s ennek kis ujját megharapta. A gyermek panaszra ment anyjához, mire az annyira megharagudott, hogy Mladen gyermekét arczul ütötte. De most meg Persity Mladen jött dühbe és Persity Omernét, a ki különben neki ánya volt, a földhöz vágta, rugdosta, gázolta annyira összeverte, hogy a szegény asszony a sérülések következtében harmadnapra meghalt.

Rövid hírek. Nagy-Szent-Miklóson jelenleg Láng Odön kicsiny, de jól szervezett magyar szintársulata működik s szép pártolásban részesül. — Kis Oroszon Mészáros József ottani gazdának 9 éves leányát egy ló által forgatott kukoricza morzsológép ruhájánál fogva elkapta, s oly erővel dobta a gép talpához hogy a nyakcsigolyáját törte s szörnyet halt. — Mokriban a mult héten vihar volt s erős dörgés és villámlás közt jégeső esett.

Színház.

Csóka Sándor szabadkai színigazgató jeles társulata mint a lapunk mai számában közölt tárczacikk is leírja — hódított városunkban, meghódította operette-közönségünket. Hát drámai közönségünket miért nem hódította meg? Mert ilyen nincs nálunk. A nagy Galeotto hiába emeli fel hatalmas szavát, nálunk nem értik meg. Vagy a kik megértenék is, csodálatos közönséggel dugják be füleiket. Az operette-előadások azonban telt nézőtér mellett folynak, hogy itt a varázserőt Margó Célia, a kitűnő primadonna gyakorolja, azt véleménykülönbség nélkül elismerjük. A társaság azonban kivülről több kiváló erővel bir, kik kifogástalanul töltik be szerepkörüket.

A mult szombaton első előadásul színre került „Nebántsvirág“ s a vasárnap adott „Náni“ zsfolt nézőtér előtt folytak. Előbbiben Margó Célia (Denise) és Rónaszéki (Celestin) művészi játékkal, utóbbiban Margó és Mikey váltak ki.

Hétfőn „A nagy Galeotto“ Echagaray világhírű társadalmi színműve csak félig telt nézőtér mellett folyt. A spanyol irodalom e kiváló gyöngye, melyben a rágalom mintegy lavina sodorja magával a legtisztább jellemeket s az izgató nagyhatású jelenetek mesterien váltakoznak, közönségünkre is mély hatást gyakorolt, s a jó előadásért zajosan tapsolt. R. Balog Etel asszony mint Theodóra, szép alakjával és tisztán csengő hangjával az első jelenetben meghódított bennünket, s a lényén elömlő báj feledtette azt, hogy néhol a szavalat kedvéért feláldozta a — játékot. Péterdy mint Julián, az önmagával viaskodó férj, kit végül a rágalom elvakít, a harmadik felvonásban művészi játékkal arról győzött meg, hogy a társaság kitűnő tagja. Rónay sok igyekezettel adott Ernestója nem elégitette ki várakozásunkat, kissé szintelen organuma nem alkalmas a drámai kitérőkre. Almásky Julia asszony és Mikey epizod szerepeikben jól megállták helyeiket. Kövesdi Pepito-járól ezt nem mondhatjuk.

Kedden V. Margó Célia felléptével a „Czigánybáró“ telt ház előtt adatott. Az előadást csak dicsérhetjük. Margó Célia mint Saffi énekekben és játékokban

egyaránt jeles volt. Kivülről Ruzsinszky Iona (Arzéna) tünt fel ezüst csengésű hangjával, s Kállay Lujza mint Czippa diskkrét játékkal és énekével. Barinkay szerepét Karacs Imre csinos tenorral énekelte meg, Mikey Zsupánja, nálunk már ismert jóízű alakítása volt. Bethleny, Tolnainé és Rónaszéki szerepeik is jó kezekben voltak. A második felvonásban Lietzenmayer nővérek által tánczolt huszár-toborzó zajos hatást keltett s újráztatott.

Szerdán „Huszárszerem“ Muray Károly eredeti vigjátéka kis közönség előtt adatott. A darab első felvonása kissé vontatott, a második felvonásban azonban annál inkább lüktet az élet. Balogh Etel pajzán Annuskája és Mikey öreg tiszteletes kiváló dicséretet érdemelnek. Gyrman Alice mint Sárka és Kövesdi a fiatal kamasz szerepében elemükben voltak. Péterdy „schneidig“ huszárkapitánya, Rónaszékiné, Rónaszéki (Hüppig és neje) dicséretesen működtek közre. — A vigjátékot „A filozófus Hausknecht“ című bohózatos magánjelenet előzte meg, melyet Rónaszéki jó hummorrall adott elő.

Csütörtökön „A Suhancz“ Konti ismert operetteje telt ház előtt került színre. Margó Célia csintalan, fürgé suhancza mind ének mind játék dolgában a legkényesebb izlést is ki-elégíthette s mintha a szerző szerepét Margónak szánta volna, annyira a művésznő egyéniségéhez illik e pajzán szerep. — Eliz szerepét a megbetegedett Ruzsinszky helyett Kállay Lujza énekelte, ki bájos megjelenése és szende jáékával megédesített tapsban részesült. Mikey ügyesen maszkírozott Durand-ja, Karacs (mint Emil), Rónaszéki, Tolnainé. Kiss jók voltak. A zene és énekkar Bokor József karnagy ügyes vezetése alatt hozzájárultak a sikerhez.

Pénteken „Tyukodi Lőrincz családja Budapesten“ Rónaszéky Gusztávnak a társulat egyik kiváló tagjának eredeti bohózatát kis közönség nézte végig. A darab vakos humora s jóízű ötletei sok derűtséget keltettek. Mikey antik Tyukodija, Rónaszéky kitűnő Bales je, Rónaszéky né művészi rutinál adott ballejtánczosnő je, Gyrman szende Ninká-ja s a többi szerep is jó kezekben volt. Az első felvonás után a szerzőt kitapsolták. Tapsban és kaczagásban az egész estén át nem volt hiány.

Szombaton „A királyfogás“ Konti operettje Margó Czéliával a czimszerepben, ma vasárnap délutáni előadásul 4 órai kezdettel „Mátyás az igazságos király“ és este „A vereshaju“ Lukácsy Sándor kitűnő népszínműve adatik szinte Margó Célia felléptével.

Hétfőn, e hó 27-én Mikey jutalomjátékaul „A becskerekű örökösök vagy kié a százezer forint“ című énekes bohózat kerül színre.

A társulat még csak 8 előadást tart s azután Makóra utazik. Kópé.

Tiszai vándordij alapszabálya.

A „Tiszai regatta-szövetség“ f. évi június 28-án d. u. 3 órai kezdettel, a titeli Tiszán tartja ez évi rendes versenyt, mely alkalommal az újonnan alkotott „Tiszai vándordij“ is, első ízben való mérkőzés alá bocsátatik.

A nevezési bejelentések f. évi június hó 7-éig bezárólag Rónay Jenő kir. tanácsos tiszai regatta szövetségi elnökhöz N.-Becs-kerekre (Magyarország, Torontálvármegye) küldendők.

A vándordij alapszabályai a következők:

1. §. A „tiszai vándordij“-at a tiszai regatta-szövetséget alkotó evezős-egyletek által adományozott 500 frt értékű tiszteletdíj képezi, mely egyelőre a szövetség elnökénél őriztetik és melyet bármely hazai vagy külföldi evezős-egylet elnyerhet, ha ezen díjra kitűzött, s a jelen alapszabályok szerint érvényes versenyekben három ízben egymásután győzött; de a nyerő fél tartozik viszont ezen díjat, a szövetség által kitűzendő versenyekben további mérkőzés tárgyává tenni, miért is a díj birtokában csak addig marad, míg azt egy más egylet győzelmével el nem nyerte és így tovább.

2. §. A „tiszai vándordij“ versenyéről a szövetség igazgató-bizottsága emlékkönyvet vezet, melynek másolata az egyes versenyek győztesének ki fog adatni.

3. §. A „tiszai vándordij“-ra nem az egyes legénységek, hanem az evezősök személyére tekintet nélkül maguk az egyletek versenyeznek.

4. §. A „tiszai vándordij“-ra, kormányossal bíró 4 evezős, legjobb minőségű (race boat) hajókkal, bármely országbeli egylet mérkőzhet, ha a 25 frtban hajónként megállapított nevezési díjat, valamint a hajó és (a pótevezősökkel 7 embert számítva) a legénység nevét tartalmazó írásbeli bejelentését, a verseny napja előtt 3 héttel bezárólag, a tiszai regatta szövetség elnökéhez beküldötte; viszont azonban a bejelentés rendes átvételéről és szabályszerűsége vagy netaláni kifogásolásáról a bejelentők késedelem nélkül értesítenni fognak.

5. §. A verseny napját és helyét a szövetség igazgató-bizottsága minden évre előre márczius hó végén határozza meg, s tartozik a verseny napját, idejét és helyét, nemkülönben a nevezések átvételére illetékes elnök címét, legkésőbb április hó végeig egy hazai és egy ismertebb külföldi sportközlönyben közli tenni.

6. §. A verseny napjának meghatározásánál a díjat védő egylet megjelenéséhez alkalmas időpontra, a mennyiben a védő egylet idevágó s indokolt kívánalmát márczius hó 15-éig a tiszai regatta-szövetség elnökénél bejelentette, lehetőleg figyelem fordítandó.

7. §. A „tiszai vándordij“-ra való verseny csak egy érvényes, ha legalább 3 hajó lett szabályszerűen nevezve, — melyek közé a védő fél egy nevezésnek beszámíttatik — és 3 nevezés mellett is csak akkor érvényes:

a) ha legalább két külön egylet hajója indult,

b) vagy ha a 3 nevezés dacára is csak egy hajó indul ugyan, de ez a pályát a kitűzött leghosszabb időn belül bevezette.

8. §. A verseny helye a szövetség igazgató-bizottsága által a Tiszán Szeged vagy Titelnél kijelölt pálya, mely egyenesben fekvő 2000 métert tesz ki és víz iránt lefelé evezendő be, még pedig az idő elleni küzdés esetében 6 perc és 30 másodpercnél nem hosszabb idő alatt (az állóhelyből való indítást véve alapul).

9. §. Egyebekben a „tiszai vándordij“ versenyének intézésénél és ugy a nevezések körül, mint a verseny közben felmerültek felett szükséges döntéskor, a tiszai regatta-szövetségnek 1889. évből elfogadott versenyszabályai érvényesek és irányadók: kivéve a 2., 3., 6. és 7. §§-okat, a melyekben foglaltak nézve a jelen alapszabályok külön kikötéseket tartalmaznak.

N.-Becs-kerek, 1881 április hó 22-én.

(178)

Rónay, kir. tanácsos, elnök.

GAZDASÁG.

Torontálmege selyemipara.

Bezerédj Pál szegzárdi orsz. selyem-tenyésztési felügyelő jelentéséből közöljük alábbi nagyérdékű adatokat:

A selyemipar meghonosításának ügye az egész országra nézve öröndetes haladást mutat az 1890. évben; mit eléggé meggyőzőleg igazolnak az erre vonatkozó hiteles adatok alapján egybeállított kimutatások, mely kimutatások szerint, míg 1879-ben az egész országban csak 2507 kiló selyemgubó termeltetett, úgy addig 1890-ben a selyemtermelők száma az egész országban már 66 525-re emelkedett, kik által összesen 1 043,096 kiló selyemgubó termeltetett. — A jelen országos selyemtenyésztési felügyelőség fennállása óta, vagyis 1880. évtől bezárólag 1890. évig termeltetett az egész országban mindössze 3 718,133 kiló selyemgubó, melynek vételára fejében a tenyésztőnek kifizetett 3.756,153 forint.

A kereset, mely a selyemtenyésztés és a selyemiparral foglalkozóknak az egész országban nyújtott, 1879-ben csak 3700 frt volt, 1890-ben már 1.395,404 frtra emelkedett; 1880-tól bezárólag 1890-ig pedig az e czímen kifizetett összeg összesen 5 351,290 frtot tesz ki.

Torontál vármegyében a selyemtermelés évről-évre következetesen terjed; mert ugyanis: míg 1880-ban az egész vármegye területén a selyemtermeléssel csak 620 családl foglalkozott, úgy addig 1890-ben a selyemtermelő családok száma, már 8075-re szaporodott fel; az évi selyemgubó-termés mennyisége pedig ugyanazon idő alatt 4495 kilóról 141,763 kilóra emelkedett.

Viszonyitva az 1890. év eredményét az előző év eredményéhez, a vármegye területén általában örömmel konstatálható a haladás.

A selyemtermeléssel foglalkozók számában főszolgabírói járásonként leginkább mutatkozik a növekedés:

1. az antalfalvi járásban, hol a selyemtermelők száma 1669-ről 2232-re emelkedvén, 563-al, —

2. a pancsovai járásban, hol azok száma 1114-ről 1532-re emelkedvén, 418-al, —

3. a csenei járásban, hol azok száma 231-ről 604-re emelkedvén, 383-al szaporodott.

A selyemgubó termést illetőleg, viszonyitva az 1889-ik évhez, a haladás 1890-ben leginkább észlelhető:

1. a pancsovai járásban, hol 1889-ben 16,326 kiló, 1890-ben 26,387 kiló selyemgubó, tehát 10,061 kilóval, —

2. az antalfalvi járásban, hol 1889-ben 24,626 kiló, — 1890-ben 33,347 kiló selyemgubó, tehát 8721 kilóval, —

3. a csenei járásban, hol 1889-ben 4636 kiló, — 1890-ben 12,361 kiló selyemgubó, tehát 7725 kilóval termeltetett több.

A községek közül az előző évhez viszonyitva, 1890-ben leginkább növekedett a selyemtermelés:

1. Oppova községben, hol 1889-ben 605 kiló, — 1890-ben 3650 kiló selyemgubó, tehát 3045 kilóval, —

2. Almás községben, hol 1889-ben 2220 kiló, — 1890-ben 4399 kiló selyemgubó, tehát 2179 kilóval, —

3. Istvánföld községben, hol 1889-ben 377 kiló, — 1890-ben 2531 kiló selyemgubó, tehát 2154 kilóval több termeltetett.

Visszaesés feltűnően mutatkozik:

1. az alibunári járás Iláncsa és Kevi-Szöllős községeiben;

2. az antalfalvi járás Lajosfalva községében;

3. a bánlaki járás Nagy-Gáj, Szóka és Zichyfalva községeiben;

4. a módosi járás Csávos, Gaád, Gyér és Neuzina községeiben;

5. a nagy-beckereki járás Perlasz és Rudolfsgnad községeiben;

6. a párdányi járás Fény és Ivánda községeiben;

7. a török-becei járás Beodra községében.

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

A „Gazdasági Mérnök” című kiváló szakértelemmel szerkesztett gazdasági és műszaki hetilap f. évi 15-ik számának tartalma: A millennium kiállítás kérdéséhez. — A valuta rendezés kérdése. — A majorok helyének meghatározása. — Ujtások sorvetőgépeken. (3ábrával.) Központi szivattyutelepek vagy vízemelő berendezés távolból. (Négy ábrával.) — A budapesti közúti vaspálya. Találmányok: Kéménysöprést ellenőrző készülék. — Verőgépek magszekrény szabályozása. — Gözsugaras olvasztókemence. — Kettősen ható gözkalapács. Vízügyek: A Vas-kapu és az ottani zuhatagok szabályozásáról. — A Tisza folyó szabályozása. — A Duna gözhajózási társaság. — A hajójáratok Galacz és Odessza között. — Az Adria magyar tengeri hajózási részvénytársaság. Vegyesek: Nagyvárad szőlősgazdák egylete. — Szesztermelés Magyarországon az 1890-91. — A gazdatisztok kongresszusa. — Az erdélyi aranybányászatról.

A 16-ik szám tartalma: Mezőgazdasági mellékeresetek: — Erőelosztás sürített levegővel Párisban. — Közgazdasági viszonyok Bulgáriában. — A fehér borok palackzáratté tétel. — Központi szivattyutelepek vagy vízemelő berendezés távolból. (Folytatás.) — Egy év a debreczeni gazdasági tanintézet életéből. Találmányok: Ujtás vasúti kitérők jelzőlámpásán. — Készülék faléczek derékszőgű összefoglalására. — Kerékpersely. — Aknakemence a portlandcement folytonos égetésére szárítószerekkel Vizi ügyek: A Tiszavölgyi társulat közp. bizottsága. — A hosszufoki ármentesítő társulat. Állattenyésztés. Állattenyésztési egyletek alakítása. Mezőgazdaság. Légen szárított természetes marhatrágya. Kerészet. Szép pázsit készítése. Vegyesek: Vizállások.

A vetések állása Torontálban. Megyénkben a sok hideg esőzések következtében, a vetések, főleg a koraiak, fejlődésükben visszamaradtak, ritkák s helyenként hibásak; a lapályosabb földeken az összefutott esővizek károsítják. A buza a zombolyai járásban már itt-ott bokrosodásnak indult, de a gaz itt is gyarapodik benne; a nagybecskereki járásban a buza a mélyebb helyeken sárgul, rosszabbul néz ki, mint pár héttel ezelőtt, sok benne a gaz is. Rozs, árpa és reepe szintén gyengén gyarapodik.

Márványutánczat. Amerikában igen használatos mesterséges márvány előállítására a következő eljárás: Jó portlandi cementet hozzá tapadó festékekkel és lehetőleg kevés vízzel összekeverve tésztát készítünk, még pedig minden színhez külön tésztát. Ezen tésztákat egymás felé rétegezzük, különböző vastagságban. Az így nyert tömeg minden oldalról nyomásnak lesz alávetve, és addig gyurjuk, míg a különböző színek egymást — az egyenetlenség elkerülésével — áthatják. Az eredmény abban áll, hogy a nyert anyag felületén különféle színű erek lesznek láthatók. A nyert anyagot ezután lemezekre vágjuk és formában préseljük mintegy 10-12 napon át; a lemezek teljes megkeményedésükig nedvesen tartandók, és használat alkalmával márványmódjára csiszolhatók.

Lóvásár és ügetőverseny. A nyitra és bors-megyei gazdasági egyesületek által rendezett és f. évi május 3-4-én megtartandó érsekújvári nemzetközi nagy lóvásár ügetőverseny rendező bizottsága a következőleg alakított meg: elnök Jankovics Aladár, tagok: Bartalovics Árpád, Klein Jakab, Klein Lajos, Klobusitzky János, Majláth Ferencz, hrg Odessalchy Lívius és hrg Odessalchy Géza. Az ügetőversenyre bejelentések Érsekújvár város kapitányi hivatala által a verseny napjának május 3-ikának d. u. 1 óráig bármikor elfogadhatnak. Ezen gyors fejlődő lóvásárra számos külföldi vevő fog megjelenni, minél fogva a tenyésztőkre nézve igen jók a kilátások.

Kivételesen engedélyezett marharakodó állomás. A földmivelésügyi ministerium alábbi rendelkezést intézte valamennyi törvényhatósághoz: Az országos magyar gazdasági egyesület által a f. év tavaszán Budapestben rendezendő állatkiállítás tartamára megengedtem, hogy az ezen kiállításra érkező vagy onnan elszállítandó élő állatok a szab. osztrák-magyar államvasutársaságnak Budapest állomásán a kiállítási területek közvetlen közelében az Arena ut mellett levő ugynevezett ágyurakodón legyenek ki, illetve berakhatók. — Felhívom ennélfogva a törvényhatóságot, utasítsa a területén levő marharakodó állomásokhoz kirendelt szakértőket, hogy a f. évre engedélyezett marharakodó állomásokról szóló sa szakértőknek a f. évi márczius hó 23-án 14 995-III-8. sz. a kelt itteni rendelettel megküldött jegyzék 15-ik lapján Budapest rovat alatt ezen ideiglenes rakodó állomást pótlólag vezessék be azzal a megjegyzéssel, hogy ezen ágyurakodónak marharakodó állomásul való használata, csak ideiglenesen a f. évi április hó 12-től f. évi május hó 20-ig terjedő időre van engedélyezve. Budapest, 1891 márczius 27-én. A minister megbízásából: Báró Fiát s. k.

A hamu trágyaértéke. Minden gazda tudja, hogy a hamunak nagy trágyaértéke van. De a különféle fák hamujában nagyon különböző mennyiségben vannak foszforsavas sók, melyek a hamutrágya legbecesebb alkotórészét képezik. A legkisebb mennyiségben vannak ilyen sók a tölgyfahamuban, mert ebben azok csak 4-5%-ot képeznek, míg a bikkfahamuban 20-25%-ot. — A fenyűfáiban 16% szálalék, a mogyorófáiban 12% szálalék a foszforsavas só. 50 kiló kilugozott bikkfahamuval annyi foszforsavas sókat viszünk a mezőre, mint 230 kiló friss emberi trágyával. A hidegvízzel kilugozott fahamuban éppen annyi kovásvavas káli van, mint a szalmában és azonkívül még nagymennyiségű foszforsavas só. A buzaszalma hamujában 11,5% foszforsavas só van. 50 kiló bikkfakamuval tehát annyi foszforsavat adunk a földnek, mely 2000 kiló szalma termesztésére elengedő.

A magyar-francia biztosító részvénytársaság Beniczky Ferencz ur ő méltósága elnöklete alatt f. évi április hó 18-án tartotta közgyűlését. Az előterjesztett igazgatósági jelentésből a következő figyelemre méltó adatokat közöljük. A díj- és illeték bevétel a tüzbiztosítási ágazatban 4030-072 forintra; a jégbiztosítási ágazatban 507 080 forintra; a balesetbiztosítási ágazatban 47-211 frtra; az életbiztosítási ágazatban 792-907 frtra; az összes díjbevétel 5-377-271 forintra rugott. Viszontbiztosítási díjakra valamennyi ágazatban kiadott 1-506-636 frt; károkkért kifizetett a tüzágazatban 2-306-021 frt; a jégágazatban 482-822 frt; a balesetágazatban 4-920 frt; az életágazatban 186-812 forint; összesen 2-975-655 forint. Az intézet bevételei a társasági házak jövedelméből, kamatokból, értékek utáni nyereségből és különféle bevételekből 308-952 frtra rugtak; az intézet tartalékai 4-923-073 frtot tesznek. A díjkötelezvénytárca 7-784-680 forintot tartalmaz. A biztosítási tőke és járadék (életbiztosítási osztály) 19-076-764 forintot képvisel. Az intézet fenállása óta kártérítések fejében készpénzben ötven millió forintnál többet fizetett ki. A 35-054 frtot tevő tiszta nyereség nem osztatik el, hanem 32-240 frt kétes követelések tartalékalapja létesítésére fordittatik, és 2-814 forint új számlára átvitetik. A társaság biztosítéki tőkái az évi díjbevétel hozzászámításával 11 752-460 forintra rugnak. Az angol módszer szerinti 10 kros heti díju életbiztosítások meghonosítása által az intézet tényleges szükségletnek felelt meg és azzal főleg kevésbé módos néposztálynak alkalmat nyújtott az életbiztosítás áldásaiban való részesedésre. Örömmel konstatáljuk a közgyűlés elé terjesztett zárszámadásokból és jelentésekből, hogy ezen hazai intézet üzlete szép

eredményekkel biztató felvirágzásnak indul és hogy az elmúlt 1890. évben, mely különösen a hazánkban működő biztosító intézetekre nézve válságosnak mondható, a mostoha viszonyok és az elemi csapások dacára ily szép eredményt tudott felmutatni, mely eredmény legnagyobb részben az igazgatóság erélyes, takarékos és szolid üzletvezetésének köszönhető.

Tartós gyógyyszer. Fájdalmas esúznál a derék, testrészek és a forgó köszvényes bántalmainál a „Moll-féle francia borszesz és só“-val való bedörzsölés kiválóan használatos. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponta utárvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. és kir. udv. szállító által Bécs I., Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.
Főmunkatárs: Kp. Kovács László.

Hirdetések.

7. sz. tkvi 1891. (180-1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagybecskereki kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Mellence község végrehajtónak Kukin Szava mellencei lakos végrehajtást szenvedő elleni 781 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nbecskereki kir. törvényszék kerületében levő Mellence községi 1841. számú telekjegyzőkönyvben 1019. hr. és 753. össz. sz. a. foglalt ház és beltelek 430 frt kikiáltási árban az ugyanott 1020. hr. és 752. össz. sz. ház és beltelek 830 frt kikiáltási árban 1891. évi május hó 12. napján, d. e. 10 órakor Mellence község-házánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árnak 10 százalékát vagyis 43 frt és 83 frtot készpénzben vagy az 1881. LX. tezik 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyi ministeri rendelet 8. §-ában jelölt óvadék-kepes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. tezik 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elősmervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt ezen kir. tszék tkvi irattárában s Mellence község-házánál megtekinthetők.

Kelt N.-Becskereken, a kir. tszék mint tkvi hatóságnál 1891. évi jan. 6. napján. — Kiss Sándor, egyes bíró.

Torontálvármegye alispánjától.

12902. szám 1891. (171-2.2)

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törvényhatóságánál üresedésben levő és alább megnevezett, választás útján betöltendő állásokra ezennel pályázat hirdettetik.

A pályázati kérvényeket az 1883. évi I. tezik szerint megkivánt képesítést igazoló mellékletekkel ellátva f. évi május 4. én, déli 12 óráig alantírott alispánnál kell benyújtani.

Választás útján fog betöltetni a legutóbb megtartott általános tisztújítástól számított 6 évre.

1. Árvaszéki elnöki állás évi fizetés 1800 forint, lakbérilletmény 300 frt.

2. Megyei főpénztárnoki állás évi fizetés 1300 frt, lakbérilletmény 200 frt.

3. II. alügyészi állás évi fizetés 800 frt, lakbérilletmény 200 frt.

4. Központi szolgabírói állás évi fizetés 800 frt, lakbérilletmény 150 frt.

Nagy-Becskerek, 1891. április 16.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

921. sz. kig 1891.

(179-3.1)

Pályázati hirdetmény.

A leköszöntés folytán üresedésbe jött Tolvadia községi szülésznői állásra 50 frt évi fizetés 2 öl tűzifa járandóság és szülési eseteknél 1 frt 20 kr. díjfizetés feltétele mellett pályázat nyitattik.

A választás határnapja 1891. évi május hó 24-ére tűzetik ki. A vonatkozó pályázati kérvények kellőképp okmányolva május hó 23-ik napjáig ezen szolgabírósnál benyújthatók.

Bánlak 1891. évi április hó 12.

Botka Béla, főszolgabíró.

Rózsa-szálloda.

(164-2.2)

Van szerencsénk a t. cz. közönség szives tudomására juttatni, hogy a helybeli

Rózsa-szállodát

folyó évi április hó 15-ikétől átvettük.

A szálloda, mely az elsőrangúak közé tartozik, a legkényelmesebben van berendezve és újonnan butorozva.

Konyha és pincze a legmesszebb menő igényeknek képes megfelelni.

Nyáron árnyas kerttel rendelkezünk!

Főtörekvésünk mindig oda fog irányulni, hogy a t. cz. közönség minden kívánalmainak a legjobban megfelelni képesek vagyunk.

Nagy-Becskerek, 1891. április hó.

Herczer Károly. Ifj. Rózsa Ferencz.

A külföldi — főleg a hazánkban annyira elterjedt csehországi — ásványvizek helyett partoljuk a jobb és olcsóbb hazai vizeket!

(175-3.1)

A ki egészségét szereti

mohai „STEFÁNIA“ vizet igyék.

Semmilyen más savanyúvíz ezzel nem mérközhetik.

Borral vegyítve élénken pezsgő, igen üdítő ital.

A t. közönség hazafias pártfogását kéri kiváló tisztelettel

a mohai „Stefánia“-forrás igazgatósága.

Főrakár N.-Becskereken: PRANDELL RUDOLF-nál.

A nagy-szebeni földhitelintézet ad jelzálogkölcsonöket

ház- és földtulajdonosoknak úgy a városban mint a vidéken levő ingatlanokra, ezeknek megbecsült értékük fele részéig és 100 zal osztható összegekben és pedig:

1. Az intézet által felmondható kölcsonöket törlesztésre, melyek a kamatokon és bezárólag a jutalékon kívül még azon tőketörlesztést is magában foglalják, melyek a kölcson tartamidejének megfelelnek:

a) 2000 frtnyi legesekélyebb összegekben 5 $\frac{1}{10}$ %-ra bezárólag a jutalékkal, 76 félévi 3 frt 25 krnyi részlettörlesztés mellett vagy a jelzálog minősége szerint;

b) 1000 frtnyi legesekélyebb összegekben 6 $\frac{1}{10}$ %-ra bezárólag a jutalékkal, 61 félévi 3 frt 75 krnyi részlettörlesztés mellett minden 100 frt kölcsonért.

2. Felmondható kölcsonöket 300 frttól egész 1900 frtig 6 $\frac{1}{10}$ %-ra, kamat és jutalékkal együtt, 35 félévi 4 frt 75 krnyi részlettörlesztés mellett minden 100 frt kölcsonért.

A kölcsonök készpénzben fizettetnek ki, és a kölcsonvevőnek szabadságában áll, tartozását a meghatározott törlesztési idő előtt vagy egészben vagy részben visszafizethetni.

A kölcsonök közvetítését

Kadelsburger L.

I. nagy-becskereki váltó- és bizományi üzlete
Nagy-Becskereken vállalja el.

(6-30.9)

2861. szám kig. 1891.

(170-3.2)

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye törökkanizsai járásba kebelezett Deszk községben üresedésben levő, 300 forint évi fizetéssel egybekötött irnoki állás betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni szándékozókat, igazoló bizonylatokkal fel szerelt kérvényeiket az alantabb jelzett választási határnapot megelőzőleg hozzám benyújtásuk.

A választás Deszk község képv. testülete által f. évi május 9-én, d. e. 11 órakor fog megejtetni.

Török-Kanizsa, 1891 ápril 14.

Tallán Emil, főszolgabíró.

4572. szám 1891.

(169-2.2)

Hirdetés.

Torontálvármegye t. alispáni hivatalnak f. évi ápril 5-én kelt 11621. sz. körrendelete értelmében ezennel közhírré tétetik, miszerint az 1890. évi I. tcz. értelmében 1891. év eljével életbe lépett utadó Torontálvármegye területére a megyei utópénztári költségvetés során az 1891. és 1892. évre az állami adónak arányában 7.5% utadoban, valamint a kézi minimum 1 frt 50 kros és az igás minimum 3 frtos összegben a nm. m. kir. kereskedelmi ministerium jóváhagyásával véglegesen megállapított.

Mint hogy az arra vonatkozó egyéneknél kivetési lajstromok a megyei hatóság részével már érvényesítették és azok 15 napi közzemlére kitétel végett ide átküldettek, emélfogva N.-Beckerek város utadóköteles közönsége ezennel figyeimeztetik, hogy az utadóegyéneknél kivetési lajstrom f. évi ápril 15-30. napjai közötti időben a városi adóhivatalnál közzemlére kitételni fog, az mindenki által megtekinthető és netáni felszólamlások a fent kitélt határidő alatt írásban Torontálvármegye közigazgatási bizottságához czimezve — ugyancsak a városi adóhivatalnál benyújthatók, mely alkalommal megjegyztetik az is, hogy a fent körülírt 15 napi határidő letelte után netán beadandó felszólamlások mint elkészettek figyelembe vétetni nem fognak, kivált azon esetben, ha a kifogásolt utadótétel hibás kiszámítás szempontjából megtámadtani fog.

Az utadó beszédésére vonatkozólag szolgáljon tájékozással, hogy az évi utadó az állami adók módjára lévén fizetendő és ezzel egyidejűleg esedékes is, emélfogva az 1891. évi utadóból az első évnegyedbeli tartozás már f. évi febr. 15-én volt esedékes, mint hogy azonban az adózó polgárok önhibájukon kívül nem lettek eddig ezen adónem fizetésére felhiva, — a megyei alispán ur ő maga kivételesen megengedte, hogy az 1891 első negyedévre esedékes volt utadó késedelmi kamattal nélkül a 2-ik évnegyed esedékességi napjáig, vagyis f. évi május 15. napjáig lerovassék, ezen határnap letelte után azonban ugy az első, mint a második évnegyedre 6%-os késedelmi kamattal számíttatni fog.

Az utadó lerovása a városi pénztári hivatalnál teljesítendő és a fizetés nyugtatványozására a városi pénztárnok és ellenőr együttesen vannak hivatva.

Ezeknél fogva N.-Beckerek városi

utadókötelesek felhivatnak, miszerint az 1891. évi utadóból két negyedrésztartozásukat f. évi május 15. napjáig a városi pénztári hivatalnál annál is inkább fizessék be, mert különben az

a 6% késedelmi kamattal és végrehajtási illeték felszámítása mellett végrehajtás útján behajtatni fog.

Nagy-B cskerek, 1891 ápril 9.

Krsztics János, polgármester.

SCHLICK-féle vasöntőde és gepgyár részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gvár és irodák:

VI. külső Váci-ut 1696-99

(100-24.8)

Városi iroda és raktár:

VI. Podmaniczky-utca 14.

Ajánlja kitünő és szilárd szerkezetű

Gőz- és jarganyceplő-készületeit

és számos első díjakkal kitüntetett

szab. SCHLICK-féle 2- és 3-vasu ekéit és szab. mélyítő ekéit, eredeti SCHLICK és VIDATS-féle egyvasu ekéit. — talajmívelő eszközeit, boronáit és rögtörő hengereit, valamint

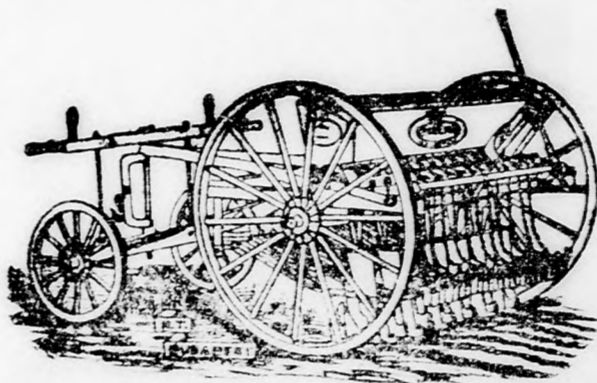
Schlick-féle szab. „Kaladás” sorbavetőgépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonalisztító rosták (BAKER és VIDATS-rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és darálók, szab. Jókay-féle „Hungária” darálógépek erőhajtásra, őrlőmalmok és olajmalomberendezések, eredeti amerikai kévekötő és marokrakó aratógépek és fűkaszálógépek, szállítható mezői vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek.

Legjutányosabb árak.

Arjegyek kikiváratra ingyen és bérmentve.

A felséges királyi család kedvenc asztali itala.

KRONDORFI SAVANYUVIZ

a t. közönség figyelmébe ajánlatik mint a létező legkitünőbb savanyuviz.

Kitünő borviz.

Nagyhatánu gyógyital a lélegzési, emésztési és vizező szervek hurutos bántalmainál, általában mindazon esetekben, melyeknél orvosi rendellet szerint savanyuviz használandó.

Főraktár Nagy-Beckereken: Schnitzler Lipót urnál.

Magyarországi főraktár: Bauer Lajos és Testvére, Budapest, V., Arany-János-utca 9. sz. (166-8.2)

Kapható minden fűszerüzletben és vendéglőben.

Tavaszi gyógyítás
Nyári gyógyítás
Őszi gyógyítás
Téli gyógyítás.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódi

ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czéglátható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altesthajók, gyomorgörcs, gyomorégés, nyálk, széregedés, májhajok, vértelülés, aranyér és a legkülönfélébb női betegségek. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt. — Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerüzleteiben. MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvét mellett. Két doboznál kevesebb nem küldetik. (8-48.14)

Elismerés MOLL A. urnak Bécsben.

Ülő foglalkozásonál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes „Isten fizesse meg”-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel Steinko P. J., lelkész Honnetschlagban.

MOLL FELE FRANCIA BORSZESZ ES SO

Csak akkor valódi

ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használat köszvény, csúsz, sebnél, dagasztók, gyulladásonál. Belsőleg vízzel vegyítve hirtelen rosszulét, hányás, köhika és hasmenésnél. — Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. — Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerüzlet és anyagkereskedéseiben. — MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvéttel. — Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urnak Bécsben.

Kitünő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel Hornof, lelkész Micholupban.

Nagy-Beckereken kapható Kellner József, Kovács Sándor és Moczkovcsák Dezső gyógyszer. urnaknál.

Egyetlen egy kísérlet mindenkit meg fog győzni arról, hogy

Zacherlin

valóban a legkitűnőbb szer minden férgek ellen,

mert, mint semmi más szer, meglepő erő és gyorsasággal „mindennemű” férget az utolsó nyomáig elpusztít. Legjobban alkalmazható és szétporolható a feltűzött Zacherlintakarítóval.

Zacherlint nem szabad közönséges férgekporokkal felcserélni, mert Zacherlin egy egészen sajátlagos különlegesség, mely sehol és soha másképen nem létezik, mint

lepecsételt üvegekben Zacherl J. névvel.

Aki tehát bármely port papir- vagy skatulya-csomagolásban Zacherlin helyett elvállal, az avval bizonyosan mindenkor meg van csalatva. – Valódi minőségben eladják a következő urak:

Nagy-Becskereken: Billitz János
Csada Karoly
Haidegger Ödön
Konkoly Lajos
Kovács Sándor
Mangold Lipót
Nack Gyula
Prandell Rezső
Ro'sa Béla
Ro'sa Ignác

Nagy-Becskereken: Schlesinger Gerson
Schnitzler Lipót
Zimmerer Antal
Grob Lajos, gyógyszer.
Adler Karoly.
Jankovics M. Lázár.
Kleszky J., gyógyszer.
Deutsch testvérek
Landgraf Henrik.
Brucker Ferencz.

Alibunáron:
B.-Szt-Györgyön:
Títelen:
Tor.-Szécsányon:
Módoson:
Zichyfalván:

(137-6.2)

4892. sz. kig. 1891.

(177-1.1)

Hirdetmény.

Az 1883. év 44. tcz. 18. §-a értelmében ezennel közhírré tétetik, miszerint a helybeli m. kir. pénzügyigazgatóság által érvényesített Nagy-Becskerek város 1891. évi IV. osztályu keresete adólajstroma f. évi április hó 26-ik napjától ugyanazon évi május hó 3. napjáig bezárólag, s így nyolcz napon át, a városi adóhivatalnál közszemlére kitétetni fog; miért is Nagy-Becskerek város IV-ik osztályu keresetadókötelesei ezennel figyelmeztetnek, hogy netaláni felszólamlásait, és pedig:

a) azon adózók, kik IV. osztályu keresetadóval már mult évben voltak megróva, a lajstrom kitételének napját;

b) azon adózók, kik ezen adóval folyó évben első ízben rovatnak meg, adótartozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a városi adóhivatalnál írásban vagy élőszóval előterjeszthetik.

Megjegyeztetik azonban, hogy a kitézött határidőn túl beadott felszólamlások figyelembe vehetők nem lesznek.

Nagy Becskerek, 1891. évi április hó 17.
Krsztics János, polgármester.

Árlejtési hirdetmény.

Kárlova községelöljárósága részéről ezen nel a községi képv. tes ület 100.- 891. kgy. sz. a hozott és a megye törvényhatósági bizottsága által 1297. kgy. sz. a jóváhagyott egy ártezikut furására vonatkozó határozat folytán egy ártezikut furására f. évi május hó 12 én d. e. 10 óraker tartandó árlejtés kiüzetik

Felhivatnak vállalkozók, hogy az árlejtésnél személyesen, vagy zárt ajánlattal jelenjenek meg

Kikiáltási ár 000 forint mely után a vállalkozó köteles 10 százalékos bánatpénzt letenni.

Kárlova, 1891. évi április hó 18-án — Kárlova községelöljárósága.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagy-Becskereken

MARIACZELLI
gyomorcsépepek

Készítve: ISKÁNDY C. vedangyalhoz címzett gyógyszerész által Kremserben Morvaország. Elismert kímélő, gyomorcsépe és elevenítő hatásu gyógyszer emésztési és emésztési esetekben. Csak a mellékelt védőjeggyel és aláírással ellátott készítmény valódi. Egy üveg ára 40 kr., nagy üveg (kétzetes) 70 kr. Az alábbi részok nyitvatartásig vannak hozva.

Gyógyszertárakban is kapható.

(19-24 15)

Felhivatnak mindazok, kik a most nevezett állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. I. tcz. 6. §-a megkivántató minőségűvel, eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a tkánizsai járás főszolgabíróságánál 1891 május hó 8-ig adják be.

A választás Szóregyh községházánál 1891 május 9-én, d. e. 11 óraker fog megtartatni.

Török-Kanizsa, 1891 április 10.
Tallán Emil, fűszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye tör.-kanizsai járáshoz tartozó Szóregyh községben megüresedett községi jegyzői állás beföltésére pályázat hirdetnek.

Évi fizetés 600 frt, természetbeni lakás és kert használat, fűtőanyagul a község által beszállítandó szalma, 60 forint napidíj átalány és a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Cs. kir. szab. osztr.

„Phönix” biztosító társaság
(Alapított 1860-ban.)

Jutányos jégbiztosítás

Társaságunk mint minden évben, úgy most is a lehető legnagyobb előnyökben részesíti feleit. Netaláni károk gyorsan, méltányosan és igazságosan számmittatnak fel és fizettetnek ki. (165-2-1)

Bővebb felvilágosításokat készségesen ad és nyomtatványokkal díjmentesen szolgál tisztelettel alólírott valamint minden községben létező ügynökségünk.

A cs. kir. szab. osztr.

„Phönix” biztosító társaság
vezérügnöksége Nagy-Becskereken.